

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 24Cb/64/2000
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4000899590
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4000899590.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v sporovej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., sídlo Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, proti žalovanému: D. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt O. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou: JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., sídlo Forgáčova bašta 5676/7, Nové Zámky, IČO: 47 237 023, o zaplatenie 33.471,02 eura s príslušenstvom zo zmenky, o späťvzatie žaloby, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **zastavuje**.

II. Súd žalovanému **priznáva** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Krajskému súdu v Nitre ako v čase podania žaloby vecne príslušnému a miestne príslušnému súdu na prejednanie veci v prvej inštancii (§ 9 ods. 3 písm. c/ bod 3., § 11 ods. 1 a ods. 2, § 84, § 85 ods. 4, § 85a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v čase podania žaloby), na ktorom sa konanie podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) dokončí aj za účinnosti Civilného sporového poriadku, bola dňa 27.01.1999 doručená žaloba, predmetom ktorej bola aj v tomto konaní prejednávaná vec.

2. Žalobou, v časti, v ktorej bola vylúčená na toto samostatné konanie vedené pod sp. zn. 24Cb/64/2000 sa žalobca domáhal voči pôvodným žalovaným 1/ a 2/ (1/ Poľnonákup NAVYS, a.s., 2/ D. V., z ktorých proti pôvodnému žalovanému 1/ bolo konanie zastavené I. výrokom uznesenia č. k. 24Cb/64/2000 - 70 z 15.02.2018, právoplatným dňa 28.03.2018, v dôsledku čoho je jediným žalovaným v súčasnosti už len pôvodný žalovaný 2/) zaplatenia sumy 33.471,02 eura (v pôvodnej mene 1.008.348,01 Sk) s príslušenstvom, a to titulom zmenky.

3. Dňa 26.08.2020 bolo súdu doručené podanie žalobcu z 26.08.2020, ktorého obsahom bolo späťvzatie žaloby v plnom rozsahu. Zároveň žalobca v uvedenom podaní požiadal o vrátenie súdneho poplatku a nepriznanie náhrady trov konania žalovanému z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v neúmerne dlhom trvaní tohto konania, pričom od podania žaloby nemá vedomosť, že by sa žalovaný v tomto konaní vyjadril, a teda mu žiadne trovy nevznikli.

4. Súd zo spisu zistil, že v prejednávanej veci nebolo doteraz začaté predbežné prejednanie sporu a ani pojednávanie.

5. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

7. Späťvzatie žaloby je jedným zo širokej škály dispozitívnych oprávnení žalobcu ako účastníka konania s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozitívny princíp civilného sporového konania). Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je limitovaná len nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania z vážnych dôvodov, pričom však súd nemôže ani na takýto nesúhlas druhej procesnej strany prihliadnúť v prípade, ak došlo k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

8. Súd dospel k záveru, že podanie žalobcu z 26.08.2020 obsahuje zrozumiteľný, jednoznačný a bezpodmienečný prejav vôle žalobcu vziať žalobu v celom rozsahu späť, teda ide o účinné späťvzatie žaloby s riadnymi procesnoprávnymi účinkami. Súčasne, vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, súd by nemohol prihliadnúť ani na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, a preto nebolo ani hospodárne toto späťvzatie žaloby žalovanému doručovať na vyjadrenie, keďže ani jeho nesúhlas by nebol spôsobilý zmeniť rozhodnutie súdu o zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby. Za týchto skutočností sú v prejednávanej veci splnené všetky podmienky, za ktorých naplnenia je súd povinný konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastaviť.

9. Súd preto I. výrokom tohto uznesenia konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

10. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. V ustanovení § 256 CSP je ustanovená zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli.

13. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že zastavenie konania zavinil žalobca svojim procesným úkonom - späťvzatím žaloby, ktoré vzhľadom na moment jeho podania (pred predbežným prejednaním sporu alebo pred pojednávaním) vyvolalo procesnú povinnosť súdu konanie zastaviť. Keďže žalobca procesne zavinil zastavenie konania, má podľa § 256 ods. 1 CSP voči nemu nárok na náhradu trov konania protistrana, t. j. žalovaný.

14. Súd preto II. výrokom tohto uznesenia podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %) voči žalobcovi, s tým, že o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP, § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch).

15. K uvedenému rozhodovaniu o nároku na náhradu trov konania súd dopĺňa, že sa osobitne zaoberal aj aplikáciou ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, pričom výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi konania, a aby neodporovalo dobrým mravom (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky - ďalej len „ÚS SR“, sp. zn. III. ÚS 135/2019 z 11. februára 2020).

17. Súd pôvodne vo veci nariadil dňa 05.08.2020 pojednávanie, ktorého termín určil na 22.09.2020. Dňa 20.08.2020 bolo žalovanému doručené predvolanie na uvedené pojednávanie. Dňa 09.09.2020 o 10:10 hod. bolo súdu doručené v mene žalovaného podanie advokátskej kancelárie JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., v ktorom táto súdu oznamuje, že prevzala zastupovanie žalovaného. K tomuto podaniu advokátska kancelária pripojila v prílohe splnomocnenie, ktorým ju žalovaný splnomocňuje na zastupovanie v tomto súdnom konaní. Splnomocnenie je datované dňom 28.08.2020.

18. Súd dňa 09.09.2020 o 14:40 hod. zaslal žalovanému upovedomenie o zrušení pojednávania, nariadeného na 22.09.2020, a to z dôvodu späťvzatia žaloby. Žalovanému (v zastúpení advokátskou kanceláriou) bolo toto upovedomenie doručené dňa 09.09.2020 o 14:46 hod. Až týmto okamihom sa tak žalovaný po prvýkrát dozvedel o tom, že žalobca vzal žalobu späť.

19. Z uvedených skutočností vyplýva, že žalovaný bez zbytočného odkladu potom, ako mu bolo doručené predvolanie na (prvé) pojednávanie v danej veci, vyhľadal kvalifikovanú právnu pomoc v advokátskej kancelárii a dal sa v konaní zastúpiť advokátskou kanceláriou. Žalovaný v čase, kedy sa dal v tomto konaní zastúpiť, legitímne na základe vykonaného procesného úkonu súdu (doručenia predvolania na pojednávanie) očakával, že v konaní sa bude riadne pokračovať prejednaním veci na nariadenom pojednávaní. Žalovaným udelené a advokátskou kanceláriou prijaté splnomocnenie na zastupovanie žalovaného v tomto konaní bolo v danom čase legitímnym hmotnoprávnym i procesnoprávnym úkonom žalovaného, ktorým len realizoval svoje ústavné právo na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

20. Súd nezistil totiž žiadne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že by uvedené ústavné procesné právo žalovaný v konaní zneužil. Zneužitie uvedeného ústavou stanoveného procesného práva vylučuje tá skutočnosť, že ani v čase, kedy advokátska kancelária, ktorá prevzala zastúpenie žalovaného, zaslala súdu podanie, v ktorom súd informuje o prevzatí zastúpenia žalovaného, nebola žalovanému známa tá skutočnosť, že dňa 26.08.2020 bolo súdu doručené späťvzatie žaloby žalobcu.

21. Vzhľadom na uvedené konkrétne skutkové okolnosti prejednáwanej veci (body 19. a 20. odôvodnenia), za ktorých vznikli žalovanému trovy v tomto súdnom konaní (pozostávajúce z odmien a náhrad advokátskej kancelárie za prevzaté zastupovanie žalovaného v rozsahu 1 úkonu právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom), by sa nepriznanie náhrady trov konania žalovanému javilo ako neprímeraná tvrdosť.

22. Vychádzajúc aj zo súdnej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. analytické právne vety nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 135/2019 z 11. februára 2020 uvedené v bode 16. odôvodnenia), v prípade, ak by sa nepriznanie náhrady trov konania sporovej strane javilo ako neprímeraná tvrdosť voči tomu, kto by inak mal nárok na náhradu trov konania, nemožno aplikovať inštitút nepriznania náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

23. Keďže v prejednáwanej veci ide práve o taký prípad, kedy by nepriznanie náhrady trov konania žalovanému bolo neprímerane tvrdé, neboli splnené podmienky na aplikáciu inštitútu nepriznania náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Súd preto rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania nezaložil na ustanovení § 257 CSP ako výnimke z ustanovenia § 256 ods. 1 CSP (a aj § 255 CSP), ale ako uviedol už vyššie, na ustanovení § 256 ods. 1 CSP.

24. Záverom tejto časti súd pre úplnosť dopĺňa, že samotná dĺžka civilného sporového konania nie je sama o sebe (bez toho, aby táto bola napr. dôsledkom obštrukčných procesných úkonov, ktorých sa dopustila sporová strana, ktorej by v zásade podľa § 255 alebo § 256 ods. 1 CSP inak patrilo nárok na náhradu trov konania) dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, za existencie ktorého možno výnimočne nepriznať oprávnenej sporovej strane náhradu trov konania.

25. Čo sa týka návrhu žalobcu na vrátenie súdneho poplatku, ktorý návrh bol súčasťou podania, ktorým vzal žalobca žalobu späť, tak o tomto návrhu súd nemôže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o zastavení konania pre späťvzatie žaloby v jednom rozhodnutí. Proti tomuto uzneseniu o zastavení konania pre späťvzatie žaloby je prípustné odvolanie (§ 357 písm. a/ CSP), z ktorého dôvodu o ňom môže rozhodnúť len sudca (a nie vyšší súdny úradník) (§ 6 ods. 2 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v

účinnom znení). V konaní podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), a teda aj v konaní o návrhu na vrátenie súdneho poplatku podľa § 11 zákona o súdnych poplatkoch, koná a rozhoduje (len) vyšší súdny úradník (§ 14 ods. 4 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch). Keďže konať a rozhodnúť o zastavení konania pre späťvzatie žaloby môže len sudca a o vrátení súdneho poplatku len vyšší súdny úradník, je vylúčené rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku už v rozhodnutí o zastavení konania pre späťvzatie žaloby, vydanom sudcom. O návrhu žalobcu na vrátenie súdneho poplatku tak rozhodne súd, obsadený vyšším súdnym úradníkom, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia (skôr, ako bude súdne konanie právoplatne skončené, nemôže vzniknúť dôvod na vrátenie súdneho poplatku pre zastavenie konania).

26. Súd z uvedených dôvodov preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).